

کۆماری ئیسلامی و عەدالەتی کۆمەڵایەتی!

بەپێی راپۆرتی بانکی ناوهندی ئێران لە ساڵی ۱۳۸۶ ی هەتاویدا، جەمعیتی ئەم وڵاتە بە ۵،۷۱ ملیۆنی نەفەر مۆه لەگەڵ رادە ی بیکاری ۱۱،۹٪ و تەمەرومی ۱،۸،۴٪ روو بە روو، هەر بە پێی ئەم راپۆرتە داھاتی ئەرزی (سادەرات) ئەم وڵاتە ۹۷ ملیارد دۆلار و وارەداتی ۵۶ ملیارد دۆلار، ۲۸ ملیارد دۆلاریش قەرزدار ی وڵاتانی دەر مۆه یە. لە بیر مان نەچیت کۆماری ئیسلامی بەفرۆشتنی بۆشکەمەک نەوت بە ۱۴۰ دۆلار لە بازاری جیھانیدا دەیتوانی داھاتی ساڵی ۱۳۸۶ بە ۹۷ ملیارد دۆلار بگەینیت.

ئەمرو دەبینین بازاری ئابووری جیھان لە گەڵ قەیرانیکی توندی بێوینە لەچەندین دەھە ی رابوردوودا روو بەروو، سەر مە ی ئەو ی کە دەسەلاتدارانی کۆماری ئیسلامی ئێران پێیان وابوو کەئەو قەیرانە جیھانییە خودا نسیبی کفاری کردووە، بەلام هەر زوو دەرکەوت کە بێرە ی پشتی ئابووری ئێرانی نەوتی شکاندووە، ئەمرو دەبینین کە بۆشکەمەک نەوت لە بازاری جیھانیدا لە ۱۴۰ دۆلار مۆه بۆ ۶۰ دۆلار دا بەزیو!

قەیرانی ئابووری جیھانی و ها تەخوار مۆه ی قی مەتی نەوت هەر لە ئیستاو وەزارەتی فێرکردن و بار هێنان ئێرانی لە گەڵ کەسری بودجە ی ۸۰٪ یدا روو بەروو کردووە، عەلیر مزا عەلیئەحمەدی وەزیری وەزارەتی فێرکردن و بار هێنانی ئێران دەئیت: " ئەم وەزارەتخانە لە حەوت مانگی ئەمۆلی ئەمسال لەگەڵ کەسری بودجە ی شەش هەزار ملیارد تەمەن (۶ ملیارد دۆلار) روو بەروو، ئەو لە کاتیکدا یە کە بودجە ی ساڵی پێشووی ئەم وەزارەتخانە هەشت هەزار و سیسەد ملیارد تەمەن (هەشت ملیارد و ۳۰۰ ملیۆن دۆلار) بوو، کە جیگە ی سەر سۆرمانی هەموو پێسۆرانی بواری ئابوورییە!

بە پێی ناماری ئەم وەزارەتخانە ی، وەزارەتی فێرکردن و بار هێنانی ئێران زیاتر لە ۱۵ ملیۆن قوتابی و یەک ملیۆن مامۆستای لە ژیر چەتری خۆی دەگرت. تا ئیستایش روون نییە کەموزیری وەزارەتی فێرکردن و بار هێنان و دەسەلاتدارانی کۆماری ئیسلامی ئەم کەسری بودجە چۆن جیجە جی دەکەن.

لەم قەیرانە ئابوورییەدا دەسەلاتدارانی دەوڵەتی ئیسلامی بەدانی پلاتفۆرمێکی نوێ گوا یا دەیانەوت فاسلە ی نیوان چینیەکانی کۆمەڵگا کەم بکەنۆه، بێشک فەقیر و هەژاری کۆمەڵگای کوردستان (رۆژە لەت) لەم پڕۆژە ئابوورییە دەسەلاتدارانی تاران بێ بەش نیین!

کە یۆمەرت ئەمیری بەرپەرسی رێخراوی ئابووری و دارایی پارێزگای کوردستان لە ۱۲ ی مانگی هەشتی ۱۳۸۶ دا دەئیت: "مەبەست لە دانی یارانە کەمکردنۆه ی فاسلە ی چینیایەتی لە کۆمەڵگادا یە، ئەم دەستپێکیکە یۆ ئالۆگۆری ئابووری لە وڵات، مەبەستمان دامەزراندنی عەدالەتی کۆمەڵایەتیە."

بە مەبەستی جیجە جی کردنی ئەم پلانە، دەوڵەت خەریکی کۆکردنۆه ی زانیاری ئابووری لەسەر بنەمالەکانە، تا بە پێی ئەو زانیارییە یان کە لە سەر داھاتی توێژەکانی کۆمەڵگا بە دەست دیت یارانە یان پێ بدریت. بەرپرسی ئابووری و دارایی پارێزگاری کوردستان دەئیت "ئەگەر دانی یارانە بە خەلک تەمەرومی بە دواو بەیت، ئەوان یارانە بە شیوہ ی جنس (کالا) بە خەلکی دەدەن."

پاش ۲۹ سأل دەسەلاتداری بە زەبری هەلباستن و کوشتن و ئەشکنجەو زیندان بەسەر خەلکی سیاسی و رووناکی و تیگیشتووی وڵاتیکی فرەنەتەو مۆی، پاش ۲۹ سأل وێرانکاری و رووخاندنی ژیرخانی ئابووری و کۆمەڵایەتی و کۆلتوری گەلانی بندەستی ئێران، پاش ۲۹ سأل دزی و گەندەلی بێسنوور، ئەمرو سەرانی کۆماری ئیسلامی ئیدعای دامەزراندنی عەدالەتی کۆمەڵایەتی بۆ گەلانی ئێران دەکەن! لە سەر دەمێکدا ئەم پلانە لەقاو دەدریت کە قەیرانیکی ئابووری بێ وینە لەچەندین دەھە ی رابوردوودا، بازاری جیھانی لەگەڵ ئالۆزیەکی نادیاردا روو بەروو کردووە، لە هەلومەرجیکدا کە ۲۰ ملیۆن کەس لە ئێرانی فرەنەتەو مۆیدا لە ژیر خەتی نەبوونیدا دەژین، لە هەلومەرجیکدا بە ها تەخوار مۆه ی قی مەتی نەوت داھاتی ئەرزی ئێران بەکەمتر لە نیوہ دەگات. سەرانی کۆماری ئیسلامی بۆ سەر گەر مکردنی خەلک بە پیلانیکی تەر مۆه ئەمجارە یان بەدانی یارانە بە خەلکی کەمداھات "بە مەبەستی گەیشتن بە عەدالەتی کۆمەڵایەتی" ها توو نەتەمیدان!

هێشتەنۆه ی کۆمەڵگای کوردستان بە شیوہ ی مەسرفی ئیستراتیژی هەموو داگیرکارانی کوردستانە، سیاسەتیکی کە ئەمرو کۆماری ئیسلامی بەرامبەر بە خەلکی کوردستان بە کاری دینیت هەمان سیاسەتە کە رژی می بە عت بە درژیایی تەمەنی خۆی دژی خەلکی باشووری کوردستان بە کاری هینا، کۆمەڵگای باشووری کوردستان بە شیوہ یەکی مەسرفی هێشتەنۆه کە ئیستایش پاش ۱۸ سأل لە دوا ی رووخاندنی رژی می سەدام حوسین کۆمەڵگای کوردستان هەر بەو دەر دۆه دەنالیت.

هەر بۆیە خەلکی کوردستان (رۆژە لەت) پاش ۲۹ سأل دەسەلاتدارییەتی داگیرکاری کۆماری ئیسلامی هەر دەبیت چاومروانی دەستی ئەوان بن بۆ مایەحتاجی رۆژانە یان. ئەگینا سەرانی دەسەلاتدار باش دەزانن کە لەسیستەمیکی ئاوا گەندەل و دەزدا باس لە عەدالەتی

كۆمەلەيەتتى تەنھا فېئو فېئالە، تەنھا سەر گەر مكر دنى خەلكە بە ژيانى سەد مەرگيانەو، دەردى چارى كۆمەلەگاي مەسرەفى
و مەر خەستى كارگاي پېشەسازيە بە مەبەستى ھەلخەراندى كار بو بېكاران، كە ۵۰٪ لەكۆمەلەگاي كوردستانى تېدا خنكاو.

ھېرش عەلېزادە ۲۰۰۸/۱۱/۴

بەشى پېوھندىەكانى پارتى سۆسىالدىموكراتى كوردستان (رۆژھەلات)